

#SoKyHieuVanBan

#DiaDiemNgayBanHanh

BÁO CÁO
Tổng kết thi hành Luật Nuôi con nuôi và Công ước La Hay
trên địa bàn thành phố Tam Kỳ

Kính gửi: Sở Tư pháp tỉnh Quảng Nam.

Thực hiện Công văn số 1938/STP-HCTP ngày 31/12/2020 của Sở Tư pháp tỉnh Quảng Nam về việc báo cáo tổng kết thi hành Luật Nuôi con nuôi và Công ước La Hay, Phòng Tư pháp thành phố Tam Kỳ báo cáo kết quả thực hiện:

I. Đánh giá chung về tình hình giải quyết cho, nhận con nuôi trong nước

Trong những năm qua, việc giải quyết cho nhận nuôi con nuôi trong nước trên địa bàn thành phố Tam Kỳ đã thực hiện tương đối tốt, đúng trình tự, thủ tục theo quy định của pháp luật. Việc thi hành pháp luật về nuôi con nuôi và Công ước La Hay đã góp phần giúp cho nhiều trẻ em có điều kiện và hoàn cảnh khác nhau có được mái ấm gia đình, được chăm sóc, nuôi dưỡng và giáo dục tốt. Đồng thời, thông qua việc giải quyết nuôi con nuôi, cũng góp phần quan trọng bảo đảm cho nhiều người, đặc biệt phụ nữ đơn thân hoặc các cặp vợ chồng hiếm con, được thực hiện quyền làm cha mẹ.

Tuy nhiên, từ thực tiễn thi hành pháp luật về nuôi con nuôi và Công ước La Hay còn cho thấy những tồn tại, bất cập trong lĩnh vực này. Nhiều trường hợp nhận và nuôi dưỡng trẻ em như con nuôi, nhưng không làm thủ tục đăng ký tại cơ quan có thẩm quyền do trình độ am hiểu pháp luật của người dân còn thấp, chưa nhận thức được tầm quan trọng của việc đăng ký nuôi con nuôi, làm ảnh hưởng đến quyền lợi hợp pháp của các cháu. Do đó, trong việc thi hành pháp luật về nuôi con nuôi, khó tránh khỏi những vi phạm, sai sót.

II. Công tác chỉ đạo, tổ chức thực hiện Luật nuôi con nuôi và Công ước La Huy

Từ khi Luật Nuôi con nuôi và Công ước La Hay, Nghị định số 19/2011/NĐ-CP ngày 21 tháng 3 năm 2011 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Nuôi con nuôi, Thông tư số 12/2011/TT-BTP và Thông tư số 24/2014/TT-BTP về sử dụng biểu mẫu nuôi con nuôi; Luật Hộ tịch, Nghị định 123/2015/NĐ-CP ngày 15/11/2015 quy định chi tiết thi hành một số điều và biên pháp thi hành Luật Hộ tịch, Thông tư số 04/2020/TT-BTP ngày 28/5/2020 và Quyết định số 2666/QĐ-UBND ngày 30/9/2020 của UBND tỉnh Quảng nam về Ban hành Quy chế phối hợp liên ngành về giải quyết việc nuôi con nuôi có yếu tố nước ngoài trên địa bàn tỉnh Quảng Nam. UBND thành phố chỉ đạo cho HĐPBGDPL và Phòng Tư pháp kiểm tra, hướng dẫn nghiệp vụ về cho, nhận con nuôi; đồng thời Phòng Tư pháp thành phố xây dựng kế hoạch tổ chức triển khai tuyên truyền và mở lớp tập huấn cho 13 cán bộ phụ trách công tác tư pháp- hộ tịch của Ủy ban nhân dân cấp xã; Kế hoạch triển khai rà soát, đăng ký nuôi con nuôi thực tế và Kế hoạch triển khai đăng ký nuôi con nuôi thực tế ban hành kèm theo Quyết định số 1985/QĐ-BTP ngày 13/7/2012 của Bộ Tư pháp; tuyên truyền sâu rộng đến từng thôn, khối phố thuộc địa bàn thành phố bằng nhiều hình thức tuyên truyền khác nhau, bên cạnh đó còn in tờ gấp cấp phát cho nhân dân trong các buổi tuyên truyền và đẩy mạnh việc tuyên truyền qua các trang mạng xã hội Facebook, Zalo....

Phòng Tư pháp thành phố thường xuyên cập nhật các văn bản mới nhất đồng thời quán triệt các quy định về thủ tục đăng ký việc Nuôi con nuôi trên Website của Phòng để các địa phương tiện theo dõi, thực hiện việc giải quyết con nuôi trong nhân dân đã từng bước đi vào nền nếp; những sai sót được kịp thời uốn nắn; những khó khăn, bất cập cũng được giải đáp kịp thời để có hướng tháo gỡ.

III. Đánh giá kết quả ứng dụng công nghệ thông tin trong việc đăng ký nuôi con nuôi, công tác lưu trữ hồ sơ đăng ký nuôi con nuôi.

Hiện nay 13 xã/phường trên địa bàn thành phố Tam Kỳ đã triển khai ứng dụng công nghệ thông tin và bố trí máy tính có kết nối mạng internet đảm bảo điều kiện cho Công chức làm công tác quản lý Hộ tịch. Việc ứng dụng công nghệ thông tin đã giúp cơ quan đăng ký hộ tịch theo dõi, nắm bắt, kiểm tra, thống kê số liệu một cách nhanh chóng, chính xác, đầy đủ thông tin theo yêu cầu quản lý; giảm thao tác, rút ngắn thời gian tra cứu, tạo điều kiện thuận lợi cho công chức trong thực thi nhiệm vụ.

Phòng đã triển khai đến UBND phường thực hiện việc lưu trữ hồ sơ đăng ký nuôi con nuôi theo Thông tư số 12/2011/TT-BTP ngày 27/6/2011 của Bộ Tư pháp về việc ban hành và hướng dẫn việc ghi chép, lưu trữ, sử dụng biểu mẫu nuôi con nuôi và Thông tư số 24/2014/TT-BTP ngày 29/12/2014 của Bộ Tư

pháp sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 12/2011/TT-BTP ngày 27/6/2011 của Bộ Tư pháp.

IV. Kết quả thực hiện đăng ký Nuôi con nuôi và Công ước La Hay (Từ ngày 01/01/2011 đến ngày 31/12/2021)

1. Quá trình thực hiện:

Công tác quản lý, đăng ký cho, nhận nuôi con nuôi trên địa bàn thành phố thực hiện tốt. Sau khi có kế hoạch triển khai Phòng phối hợp với Ủy ban nhân dân xã, phường kiểm tra rà soát lập danh sách và cho đăng ký cho, nhận nuôi con nuôi nhìn chung đúng thẩm quyền, trình tự thủ tục, không để sai sót. Thái độ phục vụ nhân dân từng bước đáp ứng yêu cầu cải cách hành chính, tạo thuận lợi cho người dân về mặt thời gian, trình tự trong giải quyết giao, nhận con nuôi, giải đáp nhiều bức xúc trong nhân dân liên quan đến lĩnh vực này.

2. Về số liệu thực hiện đăng ký Nuôi con nuôi theo quy định của Luật Nuôi con nuôi và Công ước La Hay: (có biểu mẫu thống kê kèm theo)

3. Việc thực hiện nghĩa vụ báo cáo về tình hình phát triển của con nuôi.

Nhìn chung, phần lớn cán bộ, công chức Tư pháp- hộ tịch xã/phường và nhân dân thành phố Tam Kỳ chấp hành tốt chủ trương chính sách pháp luật của Nhà nước về Luật Nuôi con nuôi và Công ước La Hay; công chức Tư pháp - Hộ tịch hướng dẫn, giải thích rõ ràng cho các đối tượng cho và nhận nuôi con nuôi một cách tận tình, chu đáo; bên cạnh đó tiến hành kiểm tra, xác minh và thực hiện đảm bảo việc thông báo tìm người nhà trẻ bị bỏ rơi theo đúng quy định pháp luật. Thường xuyên theo dõi, nhắc nhở, tuy nhiên việc thực hiện nghĩa vụ báo cáo về tình hình phát triển của con nuôi ở một số hộ gia đình chưa thật sự quan tâm.

4. Công tác thanh tra, kiểm tra giải quyết việc nuôi con nuôi.

Về công tác thanh tra, kiểm tra giải quyết việc nuôi con nuôi: Hằng năm Phòng Tư pháp thành phố xây dựng kế hoạch và tổ chức kiểm tra nhằm chấn chỉnh những sai sót trong quá trình thực hiện Luật Nuôi con nuôi và Công ước La Hay.

Về công tác xử lý các hành vi vi phạm pháp luật liên quan đến nuôi con nuôi: Từ khi triển khai Luật Nuôi con nuôi và Công ước La Hay đến nay trên địa bàn thành phố Tam Kỳ chưa có trường hợp nào xảy ra.

V. Khó khăn vướng mắc

Trong quá trình thực hiện Luật Nuôi con nuôi, Nghị định số 19/2011/NĐ-CP ngày 21 tháng 3 năm 2011 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Nuôi con nuôi, Luật hộ tịch và Nghị định 123/2015/NĐ-CP của

ngày 15/11/2015 của Chính phủ về đăng ký và quản lý hộ tịch có quy định là trước khi đăng ký việc nuôi con nuôi cán bộ Tư pháp- hộ tịch phải xác minh tính tự nguyện và mục đích của việc cho, nhận con nuôi. –

Về mục đích yêu cầu nuôi con nuôi của công dân không được rõ ràng nên đôi khi người thực hiện còn lúng túng.

- Trình tự thủ tục:

+ Lúng túng trong việc lập thủ tục do người nhận trẻ bỏ rơi mà không đến chính quyền khai báo cho đến khi các cháu đi học mới đăng ký.

+ Trên thực tế có trường hợp đăng ký việc nuôi là do người nhận con nuôi phải chứng minh điều kiện kinh tế theo Điểm c, khoản 1, Điều 14 Luật Nuôi con nuôi quy định, người nhận con nuôi phải có điều kiện về sức khỏe, kinh tế, chỗ ở bảo đảm việc chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con nuôi. Tuy nhiên, trên thực tế, lại không có căn cứ xác định chuẩn là có điều kiện về kinh tế.

+ Theo quy định của Luật thì việc nhận nuôi con nuôi phải được sự đồng ý của cha, mẹ đẻ hoặc của người giám hộ của trẻ em được nhận làm con nuôi. Nhưng thực tế lại phát sinh rất nhiều trường hợp cho nhận con nuôi rất tùy tiện, như sau khi sinh con, cha mẹ đẻ cho con làm con nuôi có thể là trao tay, giấy viết tay, giấy chứng sinh... mà không để lại địa chỉ, thậm chí có để lại địa chỉ nhưng lại không đúng với thực tế. Khi tiến hành thủ tục đăng ký nuôi con nuôi, địa phương không thể liên hệ được với cha, mẹ đẻ để lấy ý kiến đồng ý theo quy định của pháp luật.

- Một số trường hợp cha, mẹ đẻ gửi con vào nhà trẻ gia đình nhưng bỏ đi luôn không quay lại, gia đình đến khai báo với địa phương thực hiện việc nhận con nuôi.

VI: Kiến nghị và đề xuất:

- Đề nghị Sở Tư pháp cần có kế hoạch tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ chuyên môn cho cán bộ Tư pháp- hộ tịch.

- Tăng cường công tác chỉ đạo, kiểm tra, hướng dẫn việc thực hiện việc thi hành Luật nuôi con nuôi ở cơ sở;

- Hằng năm tổ chức triệu tập cán bộ tư pháp xã, phường tham gia buổi tọa đàm nhằm trao đổi nghiệp vụ về lĩnh vực nuôi con nuôi trong nước.

- Có hướng dẫn cụ thể về việc xử lý đối với các trường hợp đăng ký việc nuôi con nuôi vì mục đích khác và có văn bản hướng dẫn những khó khăn vướng mắc nêu trên.

Trên đây là nội dung báo cáo tổng kết thi hành Luật Nuôi con nuôi và Công ước La Ha trong nước trên địa bàn thành phố Tam Kỳ ./.

Nơi nhận:

- Sở Tư pháp;
- UBND thành phố;
- Lưu TP.

TRƯỞNG PHÒNG